

DE BOUW VAN EEN KOELRUIMTE TE OOSTENDE

door J.P. FALISE

Dank zij een gift van Dhr. Paul DE GROOTE uit Gent, kwamen wij in het bezit van een studie betreffende de bouw van een koelruimte te Oostende (1).

De studie draagt geen datum en is ondertekend door "les Ingénieurs". Uit de tekst blijkt echter dat de studie dateert van rond de jaren 1905-1906.

In die jaren stond in België de kennis van de koelruimten en de koeltechniek nog in haar kinderschoenen.

De ingenieurs geven eerst een klein overzicht van de uitbreiding van de koeltechniek in de Verenigde Staten tussen 1900 en 1903 om vervolgens uit te leggen in welke domeinen de koeltechniek kan nuttig zijn.

Ze leggen ook het verschil uit tussen het bewaren in ijs en het gebruik van een koelruimte waar de lucht "koud en droog" is.

Nadien wijdden ze breed uit over de bewaring van vlees in de koelruimten en de economische voordelen daaraan verbonden. Ze wijzen er ook op dat de Oostendse beenhouwers in de zomer verplicht zijn zich dagelijks te bevoorraden te Brussel omdat ze het vlees niet langer dan één dag kunnen bewaren. Vandaar grote kosten en veel tijdverlies.

Terloops wijzen ze er op dat Oostende de eerste uitvoerhaven is van wild en gevogelte naar Engeland, niet alleen voor de producten uit België maar ook voor Italië, Roumenië, Hongarije en Duitsland.

In 1904 werd er 826.153 kg wild en gevogelte met een waarde van 1.652.306 Fr. uitgevoerd. In 1905 was dit reeds 994.264 kg met een waarde van 1.988.528 Fr.

Ook hier kunnen de koelruimten een belangrijke economische rol spelen.

Dan volgt een uitleg over de bewaring van vis. In 1905 was men te Parijs tot de vaststelling gekomen dat vis gedurende 23 dagen in koelruimten kon bewaard worden zonder schade aan het uitzicht en de smaak. Voor de Oostendse vissershaven kon dit dus van groot belang zijn.

Ook het bewaren van eieren vormt geen probleem meer met de koelruimten. Eieren kunnen gedurende 6 maanden bewaard worden. Interessant voor Oostende want deze haven is de tweede Belgische haven voor wat betreft de uitvoer van eieren naar Engeland. In 1904 werden er 3.317.744 kg en in 1905 3.673.236 kg eieren langs Oostende uitgevoerd.

Het bewaren van boter is een andere mogelijkheid. De ingenieurs wijzen er op dat Engeland meer boter invoert uit verre landen als Denemarken, Canada, Nieuw Zeeland en Australië dan uit Vlaanderen, Normandië en Bretagne. De oorzaak is natuurlijk het gebrek aan

koelruimten en koelwagens in de laatstgenoemde gebieden. Zo voerde Engeland in 1903 39.000 ton meer boter in uit Denemarken dan in 1894. Voor België was dit slechts 2.500 ton meer.

Verder spreekt de studie nog over het bewaren van fruit en groenten, hop, planten en snijbloemen.

De ingenieurs besluiten met de vaststelling dat het oprichten van een koelruimte van zeer groot belang kan zijn voor de lokale handel en de uitvoer. De winst voor de hoteliers en de beenhouwers alleen zal reeds tientallen duizenden franken bedragen.

Ook de visserij zal er profijt bij doen. De overschotten kunnen bewaard worden in afwachting van een periode van schaarste en de verzendingen zullen regelmatig en met meer methode kunnen geschieden.

In een laatste paragraaf tenslotte wordt er nogmaals gewezen op het feit dat Oostende de eerste Belgische haven is voor de uitvoer van verse eetwaren naar Engeland en dat de oprichting van koelruimten alleen maar ten goede kan komen aan de kwaliteit van de uitgevoerde waren en aan het zakencijfer. Alleen dan zullen wij kunnen concurreren met de landen die reeds lang zulke installaties gebruiken.

Welk gevolg aan deze studie werd gegeven heb ik niet kunnen terugvinden, evenmin wie de opdrachtgever(s) was(waren). Wanneer en voor welke firma de eerste koelruimte te Oostende gebouwd werd is mij ook onbekend.

De studie is in ieder geval interessant omdat zij een gedacht geeft van de activiteit van de handelshaven van Oostende in het begin van de XXe eeuw.

(1) De la construction d'un Etablissement Frigorifique à Ostende.
Bureau d'études et de renseignements : 50² Coupure, Gand. -
Extrait de l'étude faite en vue de la construction d'un
frigorifère à Ostende.

VONDSTMELDING. Bouwwerf Velodroomstraat 13

Op de bouwwerf van de brandweerkazerne werden op 29/04/1995 2 arduinen bollen blootgelegd. Deze bollen waren afkomstig van de inrijpoort van de vroegere kazerne van de BURGERWACHT (kant oefenterrein).

Een van de bollen werd afgevoerd door de aannemer, de tweede is er blijven liggen. De bollen hadden een doorsnede van 50 cm. en waren uiteraard zeer zwaar en onhandelbaar.

G. VERMEERSCH